

Verver landet rundt

FOTO: KJETIL VEVLE

Fagforbundsuka: Conny og Britt Helen fra Fagforbundet har med seg krukker fulle av twist på Ladegården sykehjem i Bergen. Der traff de Aisha, helsefagarbeider – og helt ferskt fagforbundsmedlem. Se vår bildespesial.

Mer fra Fagforbundsuka side 7-10

Farvel, papir!

Deltakelsen i uravstemninger har nådd nye høyder med muligheten for å stemme elektronisk i tariffoppgjøret. Arbeids-
besparende er det også.

Side 2

ILL: LILLISIV SOLSKINNBAKK

Minne for livet

Palestina-ambassadør Anne Kristin Førde fikk besøke flyktningleire for første gang. I Rashedieh møtte hun barn og ungdommer som Fagforbundet Sogn og Fjordane vil etablere vennskapsbånd til.

Side 4

ILL: FOTO:

Mistet seniorgoder

Ansatte over 62 år i Rygge kommune mistet retten til å jobbe 80 prosent for 100 prosent lønn etter en dom i Høyesterett. Dommen befestet kommunens styringsrett.

Side 6

ILL: TRUD

NYHET

Knallsuksess med elektronisk uravstemning

Hovedtariffoppgjøret 2016 har vært en elektronisk milepæl for Fagforbundet. For første gang har alle medlemmene fått muligheten til å stemme på resultatet i lønnsoppgjøret via SMS og nett. Pila peker opp, opp, opp.

Det er en strålende fornøyd og litt letta uravstemningsgeneral som kan melde om usedvanlig god oppslutning i årets uravstemninger. Grethe Sørensen har jobbet med uravstemninger siden 2004. Hun mener det var på høy tid å følge samfunnsutviklinga også på dette området.

– I de to forrige hovedtariffoppgjørene, i 2012 og i 2014, så vi veldig lave tall på deltakelse. Det var ikke uvanlig å se tall på under 20 prosent, forteller Sørensen.

Tredobling i staten

Gjennomsnittet på deltakelse ved uravstemning i årets tariffoppgjør endte på solide 41 prosent, som også tilfeldigvis er det samme tallet som kommuneoppgjøret landa på.

Ta for eksempel oppgjøret i staten – der har deltakelsen tredoblet seg, og endte på 39 prosent, sier Sørensen.

Sparer trær, jobb og penger

Straks et oppgjør er ferdig, er det vanlig med en treukersfrist før arbeidsgiversida eller meklingsmannen må ha svaret. Sørensen minnes de mange dugnadene og alt det tungvinte ved å merke konvolutter og sortere riktige papirer til riktig medlem. Og, ikke minst telle dem opp når de kom tilbake ferdig utfylt.

FOTO: ELLISIV SOLSKINNBAKK

Farvel, papir: Uravstemningsgeneral i fagforbundet, Grethe Sørensen, er veldig fornøyd med elektronisk løsning på plass.

– Det hender jeg tenker på alle de trærne som har vært felt for alle uravstemningsdokumenter vi har sendt ut gjennom årene, smiler Sørensen.

Det er mange gode grunner til å gå elektronisk, utover å spare trær og porto. Med stadig flere avtaler å forholde seg til, og dermed flere forhandlinger, blir det også ressurskrevende å følge opp med uravstemninger. Og hvert enkelt oppgjør skal gjennom de samme prosedyrene, om det er lite eller stort. Antallet avtaler Fagforbundet har, eller er part i, kryper nå opp mot 80. Kanskje ikke så rart at man så seg om etter mer effektive løsninger.

Måtte gjøre det sjøl

De første skrittene i retning elektronisk uravstemning, ble tatt i 2014, da medlemmene i PBL fikk stemme elektronisk.

– Da så vi en positiv tendens, og skjønte at det var noe vi måtte fortsette å teste ut. Men de elektroniske løsningene som allerede fantes på markedet, syntes vi ble for dyre. Da kom det noen inn og sa: hei, dette kan vi lage sjøl. Det var rådgiver i Serviceenheten, Leo Valen, som dermed gjorde nettopp det; lagde et eget system for Fagforbundet, som er koblet til medlemsregisteret og som tok høyde for at det fremdeles skulle være en mulighet å stemme på papir.

Skal videreutvikles

– Dette første året med nytt system har vi hatt fokus på brukeropplevelsen til medlemmene som skal stemme, og å sørge for at stemmene blir anonymisert og korrekt behandlet, forteller Leo Valen. I neste runde skal det også bli funksjo-

Synes det har vært en spennende prosess: Uravstemningssystemets tekniske far, Leo Valen.

ner for fagforeninger, fylker og kompetansesentre, slik at de selv kan følge med på uravstemninga og sette inn støtet der det trengs.

– Vi kom ikke så langt som vi ønsket med å gi tillitsvalgte tilgang til og oversikt over uravstemninga mens den pågår. Det blir bedre neste gang, sier Valen.

Han synes det har vært overraskende få henvendelser om medlemmer som ikke får til å stemme.

– Jeg tenker det betyr at tillitsvalgte har vært flink til å informere og selv hjelpe medlemmene med å gjennomføre stemme-prosessen, sier han.

ELLISIV SOLSKINNBAKK

Årets forhandlinger er endelig i mål

Tariff er blitt en helårsbeskjeftigelse for Fagforbundet. Det som tidligere ble kalt vårens vakreste eventyr strekker seg nå over hele året. Siste oppgjør kom til enighet ved mekling 10. november.

Tariff krever mye av hele organisasjonen, særlig i et hovedoppgjør som i år.

Fagforbundet er part i om lag 70 tariffavtaler. Oppgjøret i KS, kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon, er det som omfatter flest medlemmer, totalt 163 000

– I KS kom vi i mål i mai med forhandlinger, men høsten har vært krevende med tilsammen syv meklinger. I tillegg hadde vi en syv uker lang streik blant energiansatte, sier Unni Rasmussen, leder i Forhandlingsenheten.

Hovedkravene

I ei tid med økonomisk nedgang og stigende arbeidsledighet, var Fagforbundets hovedkrav at medlemmene skulle beholde kjøpekraften. Det har vært en stor utfordring i et nulloppgjør hvor pristigningen har vært høyere enn forventet.

– I offentlig sektor var det viktigste kravet økonomi, og i de andre oppgjørene har det i hovedsak vært pensjon som har gjort at oppgjør har gått til mekling, forteller Rasmussen.

Gjennombrudd for hybridpensjon

For første gang har det blitt forhandlet fram en hybridpensjonsløsning i et hovedoppgjør. Fagforbundet håper dette betyr et gjennombrudd for hybridpensjon.

– Det er vi fornøyd med, men mye er skjøvet til 2018, så det vil også bli et krevende oppgjør med tanke på pensjon, fastslår Rasmussen.

Kø hos riksmekleren

I noen oppgjør har det gått lang tid fra brudd til mekling. Bruddet har kommet før sommerferien, og meklingen etter. Det skyldes kø hos mekleren.

– Det har vært en veldig krevende høst med tanke på å få kabalen til å gå opp. Og selv om det er en del oppgjør hvor vi har få medlemmer er de like arbeidskrevende. Det må settes av like mange dager til forhandlinger og mekling, og forberedelser og konfliktberedskap blir jo det samme, forteller Rasmussen.

Feilregistreringer skaper kluss

Konfliktberedskapen har hatt utfordrin-

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Ledere i forhandling: Herdis Schärer og Unni Rasmussen, henholdsvis leder av konfliktberedskapen i forbundet og leder i Forhandlingsavdelinga.

ger på grunn av mange feilregistreringer i Fane2.

– Det er viktig at de tillitsvalgte følger med og sjekker at medlemmene er registrert på riktig arbeidsgiver og arbeidssted, sier Rasmussen.

Hun har noen tips til hvordan de tillitsvalgte kan bidra til å gjøre jobben enklere for konfliktberedskapen.

– Det er å holde Fane2 à jour til enhver tid, og at de i forbindelse med konfliktbe-

redskapen har oversikt over sykmeldte, planlagt ferie og slike ting. Det er en jobb som må gjøres, og det ser vi at har vært veldig krevende. Alle spørsmålene konfliktberedskapen får fra tillitsvalgte i forbindelse med meklingene tyder på at også fagforeningene synes dette er vanskelig, sier Rasmussen.

MARIANNE BILLING

Samarbeid og serviceprosjekt

LOs serviceprosjekt går sin gang med samarbeid på tvers. – Vi er opptatt av samarbeid på tvers i LO-familien og internt med fagforeningene i Fagforbundet, sier prosjektleder Knut Ivar Egset.

FOTO: RANDI TEVIK

Prosjektet «Kampanje i servicesektoren» er vedtatt i LO-sekretariatet, og det er av-satt seks millioner kroner til kampanjen i 2016. Ytterligere seks millioner er fordelt på 2017 og 2018. Bakgrunnen for vedtaket er for lav organisasjonsgrad i servicesek-toren og mange arbeidsplasser uten ta-riffavtale. Målet er 4 000 nye medlemmer, og 100 nye tariffavtaler.

Servicesektoren har vært LOs hodepi-ne, så dette prosjektet er en ekstraordinær og langsiktig organiseringskampanje.

Nye områder for Fagforbundet

Fagforbundet retter innsatsen mot ser-vicedelen av sykehussektoren, eksempel-vis IT, innkjøp, bygg og personal/HR. I til-legg satses det på frisør, hudpleie og vel-være på kjøpesentre. Også i apotekene er det viktige å organisere de ansatte. Grupper tilknyttet sykehus er kjent grunn, men på kjøpesentre er Fagfor-bundet ute i litt mer ukjent terreng.

– Å få organisert de ansatte på kjøpe-sentrene er en langsiktig jobb. Vi satser på å gjøre dette grundig og besøker derfor de aktuelle arbeidsplassene flere ganger, forteller Egset. Han ser på den innledende fasen som ei tid der man sår.

I Bergen har samarbeidet mellom LO-forbunda vært god, og der kan det snart foreligge en senteravtale på et eller flere kjøpesentre.

Lokal forankring og varige medlemmer

Lønnsmidlene som Fagforbundet har fått til prosjektet er brukt til lokale frikjøp i til-legg til prosjektlederstillingen.

– Det er samtidig viktig at vi har god kontakt med fylkene og de lokale fagfore-ningene når vi kommer, sier Egset.

Siden prosjektet og denne spesielle sat-singa kommer i tillegg til all annen aktivi-tet er det ikke alltid like lett for de lokalt å stille opp.

Stor stand: Liv Eriksen Eide, SKA-leder i Fagfor-bundet Hordaland, skjærer kake før storinn-rykk på LO-stand på Vestkanten kjøpesenter i Bergen.

– Det går seg til og vi blir godt mottatt. Det er viktig at fagforeningene som skal ha medlemmene ser på dette som ei va-rig satsing, sier Egset.

Det som er spesielt med for eksempel kjøpesenter er at medlemmer skal verves på arbeidsplasser der fagorganisering er et «ikke-tema». Å organisere opp en ar-beidsplass, kreve og forhandle om tariff-avtale, for så å rekruttere og lære opp nye tillitsvalgte er en tidkrevende prosess.

– Fagforbundet har heldigvis mange dyktige tillitsvalgte og mange sterke fag-foreninger så dette går nok bra, sier en alltid optimistisk Knut Ivar Egset.

RANDI TEVIK

Suksessoppskrift på å mobilisere

Fagforbundet Bærum fikk hundre plasstillitsvalgte til å melde seg på en todagers-konferanse i oktober. Hva gjør de for å få medlemmer til å komme på møter?

Det er konkurranse om tida til medlem-mene våre. Mange fagforeninger sliter med å få medlemmene til å delta på medlemsmøter etter arbeidstid.

Fagforbundet Bærum har i underkant av 4000 medlemmer, og de lykkes gan-ske godt med aktiviteten. For eksempel stiller vanligvis cirka to tredeler av alle plasstillitsvalgte på de to store plasstil-litsvalgtsamlingene, som fagforeninga har i løpet av året. På årsmøter møter omtrent 150 medlemmer, og på vanlige medlemsmøter stiller 50-60 medlemmer.

Satser også på det sosiale

Fagforeningas leder, Bjørn M. Johnsen, er fornøyd med oppmøtet på kveldstid, men understreker at det ikke bør være for mange arrangementer i løpet av året. Han tror at noe av hemmeligheten er at de alltid også tenker på at medlemmene skal ha det sosialt når de møtes. Med-lemmene må føle både vennskap og til-hørighet til Fagforbundet.

– Det er ofte de samme som ikke kan delta på samlingene. Årsakene kan være flere, men vi ser at aleneforeldre eller personer med annet omsorgsansvar kan ha problemer med å delta. Derfor lager vi halvdagsmøter for dem – vi må ta vare på dem også, sier fagforeningslederen.

Tidlig på året lages en handlingsplan.

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Mobilisering: Fagforeningsleder, Bjørn M. Johnsen i Fagforbundet Bærum er fornøyd med responsen fra medlemmene.

Der legges de faste arrangementene som årsmøtet og informasjons- og temamø-ter inn. Dette vet de tillitsvalgte i god tid.

Annonserer

Fagforbundet Bærum bruker både sms og e-post via medlemsportalen for å invitere medlemmene til de forskjellige arrange-mentene. I tillegg lages oppslag som sen-des til plasstillitsvalgte, som tar ansvar for å få det opp på oppslagstavlene på alle

arbeidsstedene i kommunen. Fagforbun-det Bærum har også en levende og infor-mativ nettside hvor alt blir annonsert.

– Vi hadde nettopp et temamøte om ansattes ytringsfrihet. Da inviterte vi ge-neralsekretæren i Norsk Redaktørfore-ning, Arne Jensen, til å snakke om hvilken rett offentlig ansatte har til å uttale seg om jobben sin, hva media kan formidle og hvordan ytringsfriheten trues, forteller Bjørn M. Johnsen.

Da gikk fagforeninga litt lenger – de annonserte i Budstikka. Cirka 60 av med-lemmene møtte opp. Det var Johnsen godt fornøyd med.

Temaer for møtene

Fagforeningslederen forteller at de alltid prøver å lage attraktive program som speiler den politiske situasjonen i landet.

På dagsorden har de hatt kommune-reform, tariff, pensjon, stortingsvalg, kommunevalg. De har invitert lokale kommunestyrepolitikere fra venstresida til spørsmål og dialog, for å nevne noe.

– Vi har også en vervekonkurranse gå-ende blant medlemmene våre, som er po-pulær. Premiene trekkes på årsmøtet og det gjør vel sitt til at flere stiller, forteller fagforeningsleder Bjørn M. Johnsen.

KARI-SOFIE JENSEN

Har dere gjennomført en vellykket fagforbundsuke?
Er det noe du vil trekke fram?

Astrid Isene
nestleder
Fagforbundet
Buskerud

På Drammen sykehus var det moro. Fagforeninga delte ut ca 90 kilo klementiner og ønska de an-satte en god dag fra Fagforbun-det. Vi var på mange avdelinger og ble godt mottatt. Det var nok smart at alle avdelingslederne hadde fått beskjed på forhånd at vi kom. Jeg tror vi fikk verva en del sykepleiere denne gangen.

Line Tollefsen
tillitsvalgt

Fagforeningene i Nordland er ak-tive både i fagforbundsuka og el-lers i året. Geografien i Nordland gjør at det kan være vanskelig for medlemmene å komme på møter. Fagforbundet Lurøy, for eksempel, befinner seg på fem forskjellige øyer. I år fikk de besøk av fylkesle-der og Sissel Skoghaug fra AU. Det var populært.

Mette Nord,
forbundsleder

Det har vært strålende og det har allerede gitt utslag på vervetal-lene første uka etterpå. Det er inspirerende for meg å møte medlemmer og andre ansatte som befinner seg midt i velferds-statens hjerte. De er så engasjerte og dedikerte til jobbene sine og for innbyggernes ve og vel.

Odd Haldgeir Larsen
nestleder
i Fagforbundet

Ja, det ble en vellykket uke! Vi har farget Norge med Fagforbundet. Tusenvis av plasstillitsvalgte har gjort en kjempejobb. Vi er synlige og viser at fagbevegelsen må stå samla mot sosial dumping, og jobbe for vettuge arbeids- og lønnsvilkår på alle arbeidsplasser. Det har vært morsomt å være med og besøke medlemmene på arbeidsplassene deres.

Spar regnskogen

Får du OSS e-post-nyhetsbrev, kan du reservere deg mot å få papirut-gaven. Fyll ut medlemsnummer og navn for bare å få nyhetsbrev på epost og lese OSS på nett: <http://oss.fagforbundet.no/om>

Håpefulle : Håpet er ein gong å få kome til Europa, fortel Ibrahim Shawaheen, palestinsk flyktning frå Syria. Han har ikkje råd til dei mest grunnleggeande ting i livet for seg og ungane sine.

Anne Kristin Førde er eit av augevitna frå Fagforbundet og skal fortelje medlemmene om undertrykkinga av palestinske flyktningar i dei store leirane mellom anna i Libanon.

Talerør mot undertrykking

Ho har nyleg vore i Libanon for å sjå lidingane med eigne auge. Møt Fagforbundets palestinaambassadør Anne Kristin Førde frå Sogn og Fjordane, som altså kallar seg Tina.

Tippoldefar var flyktning

– Eg blir både trist og sint i møtet med dei palestinske flyktningane her i Libanon. Dei er femte generasjon flyktningar. Dei blir nekta «alt» og lever under forhold som ikkje er til å beskrive. Det mest opprørande er vel at dei ikkje har gjort noko sjølve for å kome i denne situasjonen. 760 000 palestinarar blei drivne på flukt då FN oppretta staten Israel i 1948, sidan er talet mangedobla. Flyktningane og etterkomarane deira har vore inne-sperra i ein av dei tolv FN-oppretta flyktningleirane, eller i ei av de uoffisielle busetjingane for palestinarar sidan dei måtte reise frå heimane sine. Det er opprørande, seier Tina.

– Eg hadde ikkje drøymt om at folk kunne leve under slike vilkår. Eg trudde at ting hadde normalisert seg i løpet av alle desse åra, men eg skjønar jo no at sånn er det ikkje. Dei er jo også fråtekne alle utvegjar til å gjere noko med situasjonen sin.

Nesten utan rettar

Palestinarane er statslause. Dei kan ikkje få libanesisk statsborgarskap og har heller ikkje same rettar som libanesarar. Forboda er mange. Det er forbode for palestinarane å eige eigedom i Libanon. Dei har også store problem med å skaffe seg jobb fordi dei er klassifiserte som utlendingar, og då er det vanskeleg å få arbeidsløyve. I heile 34 yrke er det yrkesforbod for palestinarar. Dei får ikkje jobb sjølv om dei er kvalifiserte og jobben er ledig. Palestinarane får ikkje gå på libanesiske offentlege skular. Eit eige FN-organ, UNRWA, sørgjer for at palestinarane får eit minimum av utdanning i overfylte klassar inne i flyktningleirane.

Noreg bidreg mindre

– Eg blei ganske skaka då eg fekk høyre at økonomien til UNRWA er blitt svakare fordi Noreg har kutta i løyvingane. Den-

ne FN-organisasjonen er frå før kraftig underfinansiert, og alle kutt, små eller store, kan merkast med éin gong. Flyktningleirane har vore her i 70 år, og dei fleste her kjenner ikkje til noko anna liv enn som flyktning. Det er imponerende at dei held ut og ikkje mister alt håp, seier Tina.

Det kanskje sterkaste inntrykket gjorde flyktningleiren Shatila, midt i Beirut. Nøyaktig kor mange som bur her, veit ingen. Offisielle tal seier om lag 10 000, men mange av dei omkring 30 000 palestinarane som har flykta frå Syria, bur også i og rundt leiren. I Shatila kan det bu så mange som 20 000 menneske.

Lukta riv i nasen

– Mange av smuga er så tronge at du nesten subbar skuldrane i husveggene på kvar side når du går gjennom leiren. Rett over hovudet heng eit virvar av leidingar, straum og vatn om kvarandre. I og utanfor dei overfylte husa vrirmlar det av barn. Lukta i området er ubeskriveleg. Det er verkeleg ei skam at folk blir tvinga til å leve på denne måten. Det var sterkt å stå på minnelunden over dei som blei drepne her under massakren i 1982. Då blei fleire tusen menneske drepne av falangistar med støtte frå israelske soldatar. Ingen veit nøyaktig kor mange. Tala varierer frå 800 til mellom 2 500 og 3 500.

Fagforbundet bidreg til å finansiere to program: Ungdom Kan og Kvinner Kan. Ungdom Kan-programmet driv si verksemd i to leirar, Rashidieh og Beddawi Camp. Tina fekk besøkje Ungdom Kan i Rashidieh, heilt sør i Libanon, på grensa mot heimlandet som alle dei palestinske flyktningane drøymmer om å få kome tilbake til.

Har håp og livskraft

Ja, det var flott å sjå. Det vi fekk sjå av leiren, var kummerleg og slitent, men menneska som dreiv ungdomsklubben Al Jalil, hadde energi og pågangsmot. Då vi kom, blei vi møtt av to ulike dansegrupper. Dei song på arabisk, så akkurat kva dei song om, veit eg ikkje, men kva det handla om, var lett å forstå. Det var

Fra Fagforbundet: Palesinaambassadørar foran minnesmerket over massakren i Sabra i 1984. Frå venstre Anne-Kristin Førde, Ole Roger Berg, Lynette Frøyhov, Eddie Whyte og Turid Granum.

fint å prate med desse barna om håp og planar for framtida og om interesser dei har i dag. Det var ei eiga oppleving å møte ungdom frå akkurat denne klubben. Vi i Fagforbundet Sogn og Fjordane støttar denne organisasjonen direkte gjennom Folkehjelpa, utanfor hovudsamarbeidet med Fagforbundet. Formålet er å utveksle ungdomserfaringar mellom palestinsk ungdom i leiren og Fagforbundets ungdom i fylket.

Ungdomsklubben hadde mellom anna fått lokale kjøpmenn til å boikotte varer frå produsentar som støttar Israel. Då vi var der, fekk kjøpmennene diplom og velfortent ros. Elles var mykje av arbeidet til klubben konsentrert om idrett, særleg for unge jenter. Arabisk tradisjon set klare grenser for kva jentene får vere med på, og klubben var stolt av å få til både basketball og fotball, også for jenter.

Drøymmer om Europa

I Rashidieh møtte eg Ibrahim Shawaheen og familien hans. Han er ein palestinsk flyktning frå Syria. Dei hadde rømt frå flyktningleiren Yarmok utanfor Damaskus i 2012, og hadde budd i Rashidieh sidan. Ibrahim var eigentleg bakar, men på grunn av skadar kan han ikkje jobbe.

Han blei enkemann for fire månader sidan, fortalde han. Kona fekk hjarteproblem og døydde rett etter at ho flytta frå akuttmottaket. Han hadde ikkje pengar til å betale for plassen. Utan pengar og utan å kunne jobbe har han berre eitt håp: Europa. Kan han berre kome dit, vil livet bli lettare, trur han. Han er far til fire jenter og ein gut. Jentene tok imot oss i blikkskuret, som tente som opphaldsrom, saman med pappa. Ungane blir sjuke av å bu her; her manglar det ein vegg, og taket lek. Dei to eldste døtrene drøymmer også om ei betre framtid, éi som revisor, og den andre håpar ein gong å kunne bli lærar.

Kampen for eige land

Kampen for palestinarane sine rettigheter handlar om menneske som Ibrahim og familien hans, saman med hundretusenar andre. Sjølv om det ser vanskeleg ut, er kampen for eit eige land, der palestinarane kan bu, bevege seg fritt og ha same rettigheter som alle andre, den einaste vegen som kan løyse problema for dei palestinske flyktningane, avsluttar Anne Kristin Førde frå Fagforbundet.

Restriktiv alkoservering

Vi er på full fart mot et år med store arrangementer både i Fagforbundet og LOs regi. Som tillitsvalgte – har dere klart for dere Fagforbundets retningslinjer for alkoholservering?

Mange av forbundets fagforeninger og fylkeskretser har egne retningslinjer. I mars i år ble også nye etiske retningslinjer for alkoholservering vedtatt i landsstyret. Det var Fagforbundet Hedmark som var først ute med forslag i landsstyret om å stramme inn alkoholpolitikken i Fagforbundet.

Nestleder i Fagforbundet Hedmark, Helene Skeibrok hadde håpet på enda strengere og mer konkrete retningslinjer, men ser at dette er et skritt den veien hun ønsker.

– Alkoholpolitikk en vår opptar meg. Det er kanskje først og fremst av respekt for medlemmene og kontingenten de betaler hver måned. Det er vi som tillitsvalgte som er satt til å forvalte disse pengene, og da må vi gjøre det med respekt og omhu, sier Skeibrok.

Være gode forbilder

Hun kan fortelle at i Hedmark serveres alkohol kun ved tre anledninger i året; avslutningsfesten etter Fase2-opplæringa, fylkesårsmøtet og på tariffkonferansen. Da er det også begrenset til tre enheter til middagen.

– Det er jo lov å kjøpe mer sjøl. Vi som er tillitsvalgte er jo også veldig utsatte.

Helene H. Skeibrok, nestleder Fagforbundet Hedmark

–Vi er på konferanser og møter som ofte avsluttes med middag. Rundt middagsbordet kan det sitte folk med skjulte alkoholproblemer. Vi skal gå foran som gode forbilder som tillitsvalgte i fagforbundet, synes jeg.

Ok vedtak

Nestlederen i Hedmark er vel sånn passe fornøyd med vedtaket. Hun hadde ønsket seg et konkret vedtak som sa noe om når og hvor mye alkohol som kan serveres i Fagforbundets regi.

– Det er jo ok, jeg ser at det er på vei dit jeg mener vi burde være. Nå har jeg vært i systemet siden 2002 og må jo si at siden den gang har det blitt en vesentlig forbedring av hvordan vi omgås alkohol på forbundets arrangementer.

Landsstyrets vedtak:

Generell etisk retningslinje om alkohol: «Der man opptrer som representant for forbundet skal tillitsvalgte og ansatte kjennetegnes på at man er en verdig representant uansett sosial situasjon eller tid på døgnet. Dette innebærer blant annet at man er måteholden med alkohol uansett om det serveres av arrangør, man blir spandert på av andre, eller man kjøper alkoholholdig drikke selv. Tillitsvalgte eller ansatte opptrer ikke synlig beruset.»

Alkoholpolitisk policy: Alkoholfrie arrangementer i forbundets regi er et naturlig valg og arrangør skal aktivt vurdere om det skal serveres alkohol overhode. Ved forbundets arrangementer hvor det serveres alkohol skal alltid serveres gode alkoholfrie alternativer.

Ved forbundets arrangementer som er rettet inn mot medlemmer under 18 år skal det ikke serveres alkohol.

Danske aktivister tenner gnist

– Hvis du står til halsen i dritt, kan du ikke bøye nakken!

Tina Malene Hansen og Iben Andersen sparte ikke på kruttet da de holdt innledning for Fagforbundets tillitsvalgte på fagligpolitisk kurs i slutten av november.

De danske tillitsvalgte var på besøk for å fortelle hvordan grasrotaktivisme har banket rusten av fagforeningen deres, Landsforeningen for sosialpædagoger.

– Aktivisme gjør deg synlig. Det styrker organisasjonen og tiltrekker nye krefter, sa Hansen. Aktivisme verver nye medlemmer, ifølge danskene.

Pippi-kostyme på talerstolen

– Aktivisme gjør deg sterk som Pippi, fortsatte Andersen og snakker om alt fra markeringer med titusentalls mennesker til mindre lokale aksjoner med bare en håndfull involverte. Begge deler er effektivt. En gang fikk de med seg fem-seks medlemmer til å stille seg opp foran et lokalt rådhus i en dansk kommune.

Med gaffateip plastret over munnen delte de ut løpesedler som beskrev hvordan arbeidslivet i offentlig sektor blir mer autoritært.

Til sak mot Ryan Air

En annen aksjon gikk under slagordet: Hvis alle tjente like lite som de ansatte i Ryan Air, hadde ingen hatt råd til å fly. Dette var en støtteaksjon til fagforeningene på Kastrup, som protesterte mot at de ikke fikk tillatelse til å aksjonere mot Ryan Air på flyplassen. Fagforeningene gikk til rettsak, og vant. Da valgte Ryan Air å trekke seg ut av Kastrup.

Mindre dejlig i Danmark

Hansen og Andersen advarte mot danske tilstander i Norge. I Danmark er det fagligpolitiske samarbeidet veldig svakt. Det betyr mindre makt til fagbevegelsen.

– Det betyr også at sosialdemokratenene går mot høyre og velger nyliberale løsninger, avsluttet de danske aktivistene.

Valgkamp

De rundt 140 tillitsvalgte som var på Sørmarka fyrte seg opp til valgkamp med flere innledninger og diskusjoner.

Mette Henriksen Aas (AU), Wegard Harsvik (LO) holdt innledning om LOs valgkamp, Trond Giske fra AP snakket om skolepolitikk og Kari Elisabeth Kaski (SV) holdt innledning om miljø- og klimakrisa. Skremmende meningsmålinger rundt valgene i Frankrike og Tyskland, der ytterste høyre har stor støtte, og usikkerheten rundt hva Donald Trump som president vil bety for USA og verden, ble trukket fram av innlederne.

Asterix og Obelix

Gunn Karin Gjøl, leder for samfunnsområdet i Fagforbundet, gjorde det klart at vi ikke lar oss knekke av de mørke skyene over Europa og USA.

– Uansett hva som skjer, om vi så skal bli den siste lille landsby i Gallia, skal vi vise at det fins et alternativ, nemlig den norske modellen, sa hun, til stor applaus fra en sal full av potensielle Asterix og Obelix.

– Vi er 355 000 medlemmer. Frp har 16 000. Vi har flere tillitsvalgte enn Frp har medlemmer. Hun pekte ut arbeid, velferd og fordeling som de viktigste sakene i valgkampen.

– Vi vil ha en regjering som jobber for å skaffe anstendig arbeid til alle, opprettholder velferdsstaten og bekjemper privatisering og fører en skatopolitikk som jevner ut ulikheter, avsluttet Gjøl.

OMSTILLINGSENHETEN

FOTO: NINA MONSEN

Inspirerende: Dansk aktivist, Tina Hansen..

Hva er risikoen?

Vi spør oss ofte om hva er risikoen? Hvor stor er sannsynligheten? Vi stikker fingeren i været og liksom «kjenner etter».

Kanskje konkluderer vi litt spøkefullt med at risikoen er minimal eller at sannsynligheten for at noe går galt er liten. Så tenker vi ikke mer over det. Hjemme kan vi jo velge å gjøre det så enkelt. Dog er det viktig å ha med seg sikkerhetskultur på hjemmebanen også. Her er stikkord forebygging av brann, barnesikring, vannstoppere med mer.

Risikovurdering av arbeid

I arbeidslivet derimot er det krav til at vi skal kartlegge og risikovurdere faktorer som kan påvirke arbeidet vårt. Det vi avdekker som mulige farer skal vi gjøre noe med, og alt skal dokumenteres. Her holder det ikke med en finger i været for å sjekke forholdene. I mitt selskap foregår det risikovurderinger på mange ni-

våer. Blant annet på trafiksikkerhet. Hovedoppgaven vår er passasjertransport. Her risikovurderes frakt av passasjerer på vei. Vi risikovurderer alt fra planleggingen av kjøring, sjåfør henter ut bussen, kjøring langs veg og holdeplass, til sjåfør og kjøretøy parkeres. Vi kartlegger uavhengig om det er kjøring over fjell og under fjord, hektisk bytrafikk eller korte støyende skoleturer.

Tenk som et busselskap

I andre bedrifter og enheter som har deler eller alle arbeidsoppgavene langs vegen, så vil det være fornuftig å tenke som busselskapene. Flere av risikomomentene langs vegen er ganske sammenlignbare uansett yrke og type kjøretøy. Hvem kan ha arbeidsoppgaver som

også omfatter å kjøre langs veg? Hjemmehjelpen, trygghetspatruljen, renholdere, renovatørene, vaktmestertjenesten, håndverkere blant flere. Hva kan gå galt? Hvilke tiltak må vi sette inn for å unngå at det vi tror kan gå galt, går galt. Og om det likevel går galt så må konsekvensene bli så små som mulig. Her må en alltid ta høyde for at høyt tempo og stress kan føre til at ansatte tar snarveier, bokstavelig talt.

Smarte tiltak

Tiltak som reduserer faren for at noe kan gå galt eller reduserer konsekvensene om det går galt, kan være:

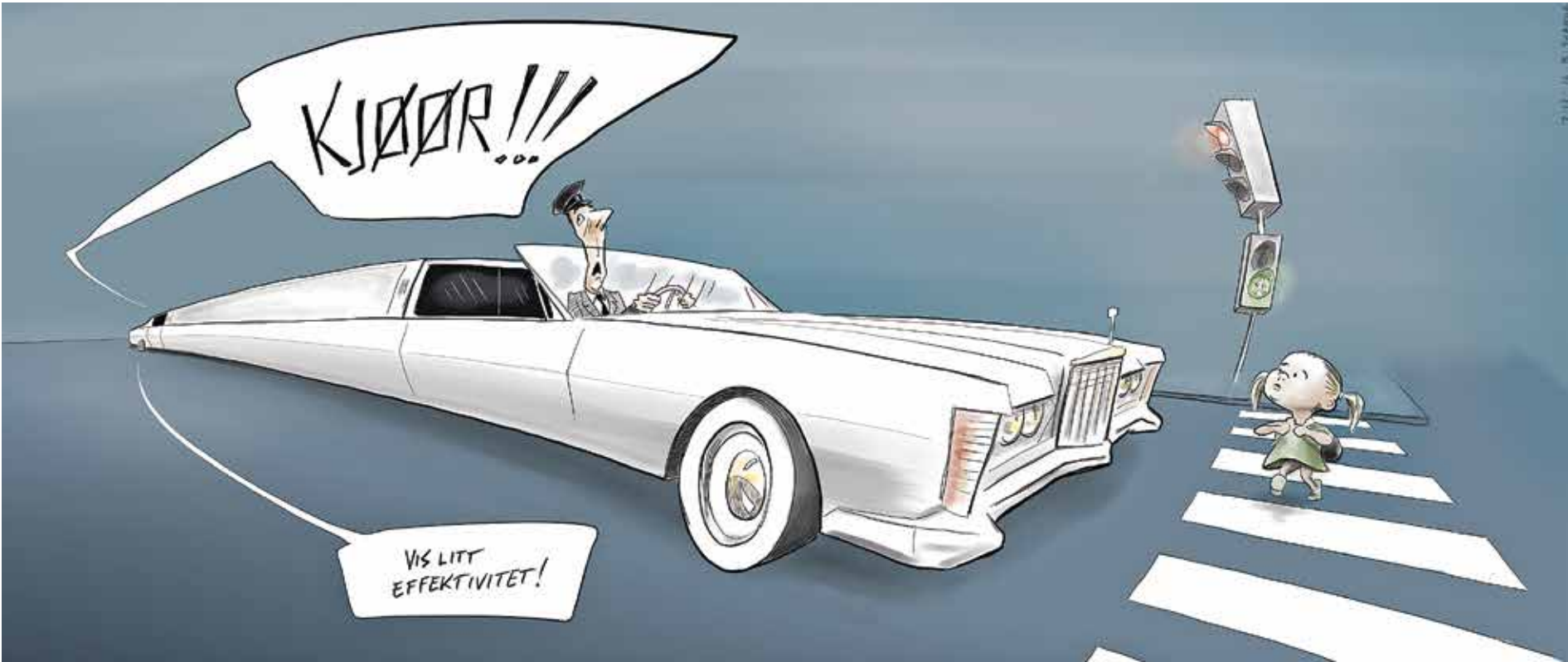
- God opplæring på kjøretøyet og god belysning på parkeringsplassen.
- Gode rutiner for strøing.

- Påse at alle bruker sikkerhetsbelte.
 - Hva med alkohol?
 - Innfør gode rutiner for rapport og oppfølging av feil ved kjøretøyet.
 - Følg fartsgrensene.
 - Ha mest mulig kontroll på hvordan det er der kjøreturen ender og den ansatte «skifter» fra sjåfør til for eksempel hjelpeleier?
- Uansett hvilke arbeidsoppgaver du har så skal både du, dine kollegaer og ledere tenke risikoforbygging. Hele tida!

HARALD SEHM, HOVEDVERNEOMBUD

PERSPEKTIV

ILLUSTRASJON: BÅRD SKARRA

FOTO: PRIVAT

BITTEN NORDRIK,
Forsker ved Arbeids-
forskningsinstituttet (AFI)
ved Høgskolen i Oslo og
Akershus

KOMMENTAREN

Avmagring av samarbeidsmodellen

Norsk arbeidsliv er i endring. Norge har klart seg godt gjennom oljeprisfall og finanskrise. Riktig nok øker både arbeidsledigheten og sosiale forskjeller noe også i Norge, men ikke like dramatisk som i andre land. Vår suksess forklares ofte med den norske samarbeidsmodellen og særnorske bedriftsdemokratiske ordninger som er basert på en tradisjon for tillit og dialog mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Men kan det tenkes at dette harmoniske bildet er retorikk mer enn realitet?

Medbestemmelsesbarometeret er en representativ undersøkelse som Arbeidsforskningsinstituttet ved Høgskolen i Oslo og Akershus har gjort på oppdrag fra seks ulike fagforbund. Den fanger opp endringer i ansattes opplevelse av medvirkning og medbestemmelse i arbeidet og belyser ansattes oppfatning av styring, organisering og ledelse av arbeidet. Det undersøkes både om bedriftsdemokratiske ordninger er på plass og om ordningene faktisk virker.

Når vi ser nærmere på ansattes oppfatning av egen innflytelse på alt fra egne arbeidsoppgaver, utførelsen av arbeidet og virksomhetens strategier finner vi til dels store endringer sammenliknet med 2009 da en annen undersøkelse målte tilsvarende holdninger.

Andelen arbeidstakere som mener de har relativt stor innflytelse på egen arbeidssituasjon har sunket fra 89 prosent i 2009 til 77 prosent i 2016. Mer konkret betyr dette at ansatte i dag har mindre innflytelse på egen arbeidssituasjon, arbeidsoppgaver, hvem de jobber sammen med, arbeidstid, arbeidstempo, kvaliteten i arbeidet og bruken av ressurser til arbeidet.

Også den ansattes innflytelse på virksomhetens strategier, kvalitetskrav, effektivitet, lønnsomhet og valg av arbeidsmetoder går ned.

En mulig forklaring er at importerte ledelses- og organisasjonsformer begynner å få fotfeste i det norske arbeidslivet. Der grunnsteinene i den norske samarbeidsmodellen er samarbeid og tillit, preges de importerte styringsformene av styring og kontroll nedover og rapportering oppover. Det er i stor grad ledelsens mål og verdier som skal styre de ansattes arbeid og det skjer gjennom målstyring, prestasjonsstyring og kontroll. Disse styringsformene er en sannsynlig forklaring på at 45 prosent av norske arbeidstakere mener at arbeidslivet utvikler seg i en mer villet autoritær retning.

Barometeret viser også at ansattes opplevde innflytelse på styring og organisering av virksomheten er høyest i privateide norske bedrift er og i kommunal sektor hvor henholdsvis 21 prosent og 19 prosent av de ansatte opplever at de har relativt stor innflytelse. I statlig sektor og i privateide utenlandske bedrifter er andelen på henholdsvis 9 og 11 prosent.

Medbestemmelsesordningene er på plass, men den fallende innflytelsen tyder på at samarbeidsmodellen kanskje ikke er i så god form som vi liker å tro. Det finnes som kjent en grense for hvor mye man kan «slanke» før bare skjelettet står igjen.

oss dommen har falt

Arbeidsgiver har rett til å oppheve seniortiltak

En ny høyesterettsdom gir kommune rett i at individuelt tildelte seniortiltak kunne avvikles innenfor styringsretten.

To ansatte som fikk inndratt sine fordeler, gikk til sak mot Rygge kommune og påsto at kommunen ikke ensidig kunne inndra godene. Moss tingrett ga imidlertid Rygge kommune medhold. Dommen ble anket til Borgarting lagmannsrett, hvor de ansatte vant fram, før de til slutt tapte i Høyesterett.

Høyesterett sier i et sammendrag at: «kommunens seniorpolitiske plan, som var forankret i hovedtariffavtalen, ikke innebar begrensninger i kommunens rett

til å avslutte ordningen. Endringen innebar ingen endring i de underliggende arbeidsavtalene. Det lå i ordningens karakter at det ville bli endringer, og ordningen manglet det preget av gjensidighet og beskyttelsesverdig behov for innrettelse hos arbeidstakeren som måtte til for at kommunen skulle være avskåret fra å gjøre endringer.»

Ble for dyrt

Rygge kommune laget en seniorpolitisk plan i 2005, som ble revidert og noe endret i 2007 og 2011. Et av tiltakene var 80 prosent arbeid mot 100 prosent lønn ved fylte 62 år. Hensikten var å begrense kostnadene til avtalefestet pensjon (AFP), og å beholde kompetanse lenger i kommunen.

To ansatte fikk innvilget seniortiltaket i henholdsvis juni 2012 og mars 2013. Men tiltakene viste seg å bli «for» populære og virket etter sin hensikt, noe som medførte betydelig økte kostnader for kommunen. Kommunen startet derfor, i samarbeid med tillitsvalgte, arbeidet med å

revidere planen. I juli 2013 mottok de ansatte et skriftlig varsel om avslutning av seniortiltaket.

De måtte gå tilbake til fulltid, men bestred kommunens adgang til å avslutte ordningen med virkning for dem, og reiste sak mot arbeidsgiveren. De ville ha svar på om kommunen i kraft av sin styringsrett som arbeidsgiver ensidig kunne avslutte ordningen.

Endret ikke arbeidsavtalen

Høyesterettsdommen av 9. november, legger særlig vekt på tre forhold:

- Seniortiltaket innebar redusert arbeidsplikt, men ikke noen endring av de underliggende arbeidsavtalene – begge var fulltidsansatte også under seniortiltaksperioden.
- Det lå i seniorordningens karakter at det kunne bli endringer. Ingen av saksøkerne hadde søkt om tiltak helt fram til pensjonsalder. Kommunen hadde ikke forpliktet seg til å opprettholde ordningen uendret for dem så lenge de sto i arbeid.

- Ordningen innebar ingen nye forpliktelser for de ansatte. De fikk redusert arbeidspliktene sine, men beholdt stilling og lønn ubeskåret. Tilbudet var en ren tilleggsytelse fra arbeidsgiver. Ansatte kunne når som helst forlate ordningen for å arbeide fullt eller søke AFP.

Forenklet saksbehandling

Endringer som gjøres i kraft av styringsretten må tilfredsstillende visse krav til saksbehandlingen. Selv om kommunen hadde gjennomført en forenklet saksbehandling var behovet for endringene politisk forankret. Det ble avholdt møter med de tillitsvalgte, hvor man kom til enighet om endringene. Dermed var den forenklete saksbehandlingen ikke av en slik karakter at kommunen traff beslutningen om å avslutte ordningen utenfor rammene for styringsretten.

FAGFORBUNDSUKA – desember 2016

Glimt fra vinterens Fagforbundsuke 2016

Fagforbundsukene, en i juni og en i desember, er verveuker hvor Fagforbundets tillitsvalgte skal være ekstra synlige, nære og stolte. De tillitsvalgte bruker uka til å høre hvordan medlemmene har det på jobben, og nye medlemmer verves. Matpakkeaksjoner, arbeidsplassbesøk, utdeling av frukt og fruktkurver, gratis kino/teater og mye mer har vist seg å være noe medlemmene setter pris på.

Trygt med gode tillitsvalgte

Det smakte med varme vafler og kaffe da renholderne i Nord-Odal kommune fikk trefte de tillitsvalgte på sykehjemmet før de hastet videre til sine ulike tjenestesteder.

Under Fagforbundsuka hadde tillitsvalgte fra både fylke og kommune satt av en hel dag. Målet var å få en prat og en kopp kaffe med alle som jobbet på sykehjemmet.

– Jeg er glad for å være medlem i Fagforbundet, vi har tillitsvalgte som tar oss på alvor og som vet hva det er å jobbe. Det er for mange som har et teoretisk og fjernt forhold til oss som har fysiske jobber. Det krever fagkunnskap og erfaring å gjøre en god jobb som renholder og det er det mange som ikke vet å verdsette, forteller Anne Ringnes som jobber som renholder i Nord-Odal

Merker forskjell

Hun forteller at de ansatte merker at Fagforbundet gjør en innsats for medlemmene.

– Vi blir stadig flere som får hundre prosent stilling og arbeidsmiljøet er godt. Det kommer ikke av seg sjøl, mener hun.

Renholderne jobber i team som rullerer i

FOTO: ASLE NERBY

Ivaretatt: Jeg merker at de tillitsvalgte jobber for min skyld. Det er godt, forteller renholder i Nord-Odal kommune, Anne Ringnes.

hele kommunen. I denne perioden vasker Anne Ringnes på sykehjemmet.

– Det er hyggelig å vaske her. Bygget er ikke så gammelt. Og det gjør at jobben går lettere, dessuten er folkene her så hyggelige, smiler Anne Ringnes.

Kjører vaffelpressa for siste gang

Det blir siste gang jeg deltar i Fagforbundsuka som fylkesleder. Til våren går jeg av, fastslår Karin Mathisen.

Dermed vil et velkjent ansikt i Fagforbundet Hedmark kanskje ikke bli like ofte å se.

– Det kan vel hende at noen av dere får se mer til meg, men tida som fylkesleder er definitivt forbi, men vanen tro kan ikke Karin stå stille så veldig lenge.

Enda en ny gjeng med medlemmer kommer for å få ferske vafler og Karin må konsentrere seg om jernet;

– Vær så god – ta en vaffel!

FOTO: ASLE NERBY

Arbeidsmiljøet viktigst

Det er trivelig med besøk under Fagforbundsuka, mener Per Åge Løvlien fra Løten. Han tok godt imot de tillitsvalgte som kom med pepperkaker og konfekt til Løten Ved og Service.

Løten Ved og Service er et kommunalt selskaps- og arbeidstreningsstiltak for personer med ulike behov for tilrettelegging.

Til sammen jobber det 15 – 20 personer her. Drøyt tre årsverk er arbeidsledere.

Hovedtillitsvalgt Beate Smestad Ander-

sen og lokal tillitsvalgt Grete Solvor Myren Solbakken tok med seg verveblokk, pepperkaker og diverse småting og bega seg på tokt gjennom Løten kommune. Oss tillitsvalgte var nisse på lasset da turen gikk til saga.

– Det er godt å jobbe i Løten kommune, vi opplever at ledelsen tar oss på alvor og at vi løser problemene om noe skulle oppstå. Jeg har jobba her siden 1993 og det må vel være bevis i seg selv på at det er fint å jobbe her, ler Per Åge Løvlien.

FOTO: ASLE NERBY

Hyggelig: De tillitsvalgte, Beate Andersen og Grete Solvor Myren Solbakken, ble tatt godt imot av arbeidsleder Per Åge Løvlien ved Løten Ved og service.

God morgen Klepp!

Morgenskiptet på Sirkelen sjukeheim ble møtt av en morgenfrisk gjeng. Tidligvaktene fikk frokost og nattevaktene fikk i tillegg et «sov godt» på vei hjem

FOTO: RANDI TEVIK

Nestleder i Fagforbundet, Odd Haldgeir Larsen, rådgiver fra organisasjonsenheten, Karin Bøyum, Fagforbundet Klepp med leder Monica Schrøder, hovedtillitsvalgt Randi Håland Vikanes og styremedlem Klara Luise Westergård.

FOTO: RANDI TEVIK

Kaffe og gode møter

Nestleder i Fagforbundet, Odd Haldgeir Larsen fikk mange gode samtaler, mange kopper kaffe og mange fine øyeblikk i Rogaland. SHS-leder Torill Hølleland Hergstad var eminent sjåfør, guide og døråpner.

En god latter er bra

FOTO: RANDI TEVIK

Jofrid Taule og Marianne Taksdal, begge hovedtillitsvalgt, ser fornøyd på at Torill Hølleland Hergstad får fram latteren hos medlemmer på Kleppheimen sjukeheim.

FOTO: RANDI TEVIK

Håheimen rundt

Bil, trillebår og rullator ble tatt i bruk på besøket i Rogaland. Her er Torill Hølleland Hergstad sammen med leder i Fagforbundet Hå, Øyvind Todnem.

Julepynta barnehage

FOTO: RANDI TEVIK

Leder i Eivindsholen FUS barnehage, Silje Aase, takker for besøket til Fagforbundets folk. Fagforbundet Time er nok helt sikkert velkommen tilbake.

FOTO: RANDI TEVIK

Informasjonsbehov

Leder i Fagforbundet Time, Jarle Hagen, finner fram stæsj og informasjon til ansatte ved Eivindsholen FUS barnehage. Både medlemmer, ikkemedlemmer og leder hadde spørsmål de fikk svar på.

FAGFORBUNDSUKA – desember 2016

Møtt med vafler og varme, meldte seg inn

FOTO: ASLE NERBY

– Hjertelig velkommen, både som lærling på Nord-Odal sykehjem og som medlem i Fagforbundet, sier kjøkkensjef Per Jonas Mobråten til Espen Olai Hornsrud.

Gjengen på kjøkkenet på Nord-Odal sykehjem får en velfortjent pause.

På plass er selvfølgelig Fagforbundets tillitsvalgte for å markere Fagforbundsuka. Og, mens kaffe og vafler går unna kommer det plutselig for en dag at det aller nyeste skudet på stammen, den ferske lærlingen Espen Olai Hornsrud, ikke har meldt seg inn i Fagforbundet.

Vet hva han snakker om

Sjefen sjøl, Per Jonas Mobråten vet hva han snakker om. Det er ikke så mange år siden han var fersk lærling på det samme kjøkkenet og siden har det gått slag i slag. Nå er han kjøkkensjef, men har også rukket å være ungdomstillitsvalgt i Fagforbundet.

Spent på læretida

– Det er klart jeg er spent på hvordan det blir å være lærling, men kollegaene virker greie, så jeg gleder meg, sier Espen Olai. Han legger til: Jeg hadde ikke tenkt så mye på det med fagorganisering, men nå som jeg er i gang med læretid og yrkesliv så er det godt å vite at jeg har Fagforbundet i ryggen, sier han.

Verveblokka på bordet

Stemningen er på pauserommet er god og det mangler ikke på gode grunner til å bli medlem. Det er en ungdommelig gjeng som sørger for sunn og god mat til de eldre, men sånn har det ikke alltid vært. Det er ikke mange år siden det vanligste temaet i pauserommet var hetetokter og overgangsalder, ler den glade flokken. Når pausen nærmer seg slutten kommer verveblokka på bordet, og Fagforbundet har enda et nytt medlem. Sjefen sjøl er den første til å gratulere.

Tar kampen

Fagforbundets leder, Mette Nord, besøkte blant annet Bergen under Fagforbundsuka. Her er hun sammen med Fagforbundets hovedtillitsvalgte i Bergen kommune.

De tillitsvalgte tok opp en rekke saker med forbundslederen når hun først hadde

tatt turen over fjellet. De tillitsvalgte kunne fortelle om et godt samarbeid med politisk ledelse i kommunen, men peker på at også mellomlederne og de som skriver stillingsannonser må trekke i samme retning for å få den ønskede endringen.

FOTO: KJETIL VEVLE

Fra venstre: Siv Hjertholm, HTV skole og oppvekst, Fredrik Lygre, HTV helse, Wenche Myhre, nestleder som konserntillitsvalgt, Conny Lamberg HTV helse, Mette Nord og Steinar Reksten, HTV helse, og Kristian Meyer HTV skole og oppvekst.

Ønskes en god dag med en klementin

Leder i Fagforbundet Lier, Åse Karin K. Brørvik er på arbeidsplassbesøk i Fagforbundsuka. Her er hun sammen med medlem Erik Modal på rådhuset i Lier.

– Fagforbundets motto er å være synlig, nær og stolt. I Fagforbundsuka er vi ekstra synlige.

Tillitsvalgte og medlemmer på arbeidsplassene synes det er artig å se fagforeninga og fylkesrepresentanter på sin arbeidsplass. Alle liker besøk og vil gjerne bli sett.

FOTO: ASTRID ISENE

Supertankeren

FOTO: KJETIL VEVLE

Konserntillitsvalgt i Bergen kommune, Jan Aksel Espedal, møtte ordfører i Bergen, Marte Mjøs Persen (AP), under Fagforbundsuka. Espedal er fornøyd med at det er Mjøs Persen som sitter i ordførerstolen, men er likevel utålmodig på medlemmenes vegne.

– I Bergen har vi store utfordringer med for høyt sykefravær, vi må få flere over i heltid og ikke minst få etablert en kommunal vikarpool. Vi må bruke trepartssamarbeidet for å få plass dette, sier Espedal.

Ordføreren er også fornøyd med hvordan samarbeidet fungerer med de tillitsvalgte fra Fagforbundet. Mjøs Persen understreker at det tar litt tid å skape endringer i en så stor organisasjon.

– Byrådet i Bergen ønsker å utgjøre en politisk forskjell. Men vi kan ikke se bort i fra at Bergen kommune er en enorm organisasjon med over 18 milliarder i budsjett. Vi er som en supertanker. 12 år med høyrestyre tar tid å snu. Men vi skal sakte, men sikkert snu den supertankeren i riktig retning, sier ordføreren med et smil.

FOTO: KJETIL VEVLE

Kake til folket

Fauzia Hussain-Wiik har lang fartstid i Fagforbundet, men er relativt fersk som leder av Fagforbundet Helse Bergen. Under Fagforbundsuka arrangerte hun flere arbeidsplassbesøk og andre aktiviteter for å rekruttere nye medlemmer til Fagforbundet.

På bildet ser vi Fauzia i samtale med et medlem som har fått seg et stykke av marsipankaken som Fagforbundet spanderte.

Arbeidstwist

FOTO: KJETIL VEVLE

På kontoret til Fagforbundet Bergenhus sitter Conny Lamberg og Britt Helen Håmås og pakker julehilsener til foreningas 2 000 medlemmer. I tillegg deler de ut et lite glass med twist på arbeidsplasser der det finnes medlemmer. Til tross for at Bergenhus er en stor forening skjer all innsats på frivillig basis.

Lamberg og Håmås er opptatt av å få nye medlemmer til Fagforbundet, men sier at det er like viktig at dagens medlemmer får hjelp når de trenger det. De har også et håp om at sjokolade kan gjøre underverker for medlemstallene.

Internasjonal solidaritet og pinnekjøtt

FOTO: KJETIL VEVLE

Fagforbundet Bergenhus samlet nærmere 120 medlemmer og tillitsvalgte til julemiddag i rådhuskantinen under Fagforbundsuka. Arrangørene kunne fortelle om rekordstort oppmøte og at julemiddagen har blitt en årlig tradisjon og arrangeres på femte året.

Ungdomstillitsvalgt i Fagforbundet Hordaland, Ina Dorthea Olsen, besøkte også julemiddagen for å snakke om sitt besøk til Fagforbundets barneby i Angola.

Hun fikk muligheten til å besøke den tidligere i høst, sammen med andre ambassadører.

Fagforbundets SOS-barneby består av 12 familiehus for 120 barn, barnehage for 100 barn, skole for rundt 1200 elever og et lokalsamfunnsprogram som gir enslige mødre, storesøstre eller bestemødre hjelp til selvhjelp for å kunne ta vare på barna de har ansvar for.

FAGFORBUNDSUKA – desember 2016

Fikserne i Karasjok

Karasjok kommunes vaktmesterteam består av fire faste vaktmestere som stort sett er innom alle de kommunale byggene i løpet av dagen. De har ansvar for skoler, barnehager, rådhuset, slalombakken – og også julepynten i sentrum.

Leder av Fagforbundet Karasjok, Aslak Guttorm og Stein Guldbrandsen (AU) brukte Fagforbundsuka til å besøke vaktmesterne og informere om muligheten for fagbrev i det nye byggdrifterfaget.

Kaffeprat hos vaktmsterne: Kjell Larsen, Nils Olaf Mienna, Klemet A. Mienna og Aslak Guttorm.

Kirka i Karasjok: Egil Lønnmo, Randi Eriksen, Åsmund Samuelsen og Rolf Isaksen.

På frierferd for ny tillitsvalgt

Kirkelige ansatte i Karasjok kommune har ikke ofte hatt besøk av Fagforbundet. De ønsket den lokale fagforeninga og representanter Fagforbundet sentralt hjertelig velkommen. Leder SKKO Finnmark, Morten Wilhelmsen, benyttet sjansen til å skaffe ny områdetillitsvalgt for KA-området Vest-Finnmark. I tillegg informerte de tillitsvalgte om medlemsfordelene i Fagforbundet.

Omtanke for Altas renholderne

Cato Isaksen er en dedikert plasstillitsvalgt for renholderne i Alta. Han fortalte at det var lavere sjukefravær blant renholderne som jobber i team enn der de ansatte jobber aleine – det var noe å tenke på når arbeidet skulle organiseres.

Innenfor renhold i Alta er det mange fremmedspråklige medarbeidere.

Cato fikk ideen om språkkurs i arbeidstida. Sjefen var med på det, det ble søkt om VOX-midler og språkkurset var et faktum.

På bildet under ser vi organisasjonssekretær Jorunn Mikkelsen snakke med elevene på språkkurset og fortelle om Fagforbundet.

I Alta: Cato Isaksen, Stein Guldbrandsen (AU) og Joseph Bantolo, nettverkskontakt i Finnmark for tillitsvalgte med minoritetsbakgrunn var på arbeidsplassbesøk i Fagforbundsuka.

Klar melding fra renholder

Renholder og medlem i Fagforbundet, Annie Pettersen ved Saga skole i Alta, tok godt i mot plasstillitsvalgt Cato Isaksen og Ingunn Holten fra samme renholdsteam.

Saga skole har 180 elever og åtte klasserom. Renholderen fikk en god diskusjon med representantene fra Fagforbundet.

Skolens fasiliteter bar preg av at renholderne i alle fall ikke hadde vært med å planlegge utformingen av dusjanleggene – her var det behov for å kunne slå av vannet mens de gjorde rent. Dette lovt de tillitsvalgte å bringe videre til ledelsen i kommunen.

Blide renholdere på Alta ungdomsskole

På Alta ungdomsskole treffer vi en gjeng med blide renholdere. Alta kommune er opptatt av å bedre kvaliteten og er derfor veldig positive til å la renholderne få ta fagbrev i

arbeidstida. Både Fagforbundet og arbeidsgiver bidrar med å dekke utgiftene, så det ikke skal være et hinder.

Fra venstre: Ingunn Holten, Anne Marie Hågensen, Bodil Ellingsen, Elisabet Rezgui og Anne Sylvi R. Kristensen.

Besøk på Kaiskuru Nærmiljøsententer i Alta

Liv Sissel Lyder og Kathrine Eriksen er et av flere rullende renholdsteam i Alta.

De har ansvaret for fire barnehager og disponerer en renholdsbil med alt utstyr de trenger.

I samtale med lokal fagforening og Stein Guldbrandsen (AU) fortalte de at de var ganske fornøyde, ikke minst fordi de følte at de hadde innflytelse både på arbeidstida og på arbeidshverdagen.

FAGFORBUNDSUKA – desember 2016

Fikk besøk

Mekanikerne Frode Teigen (tv) fra Porsgrunn og Øistein Eriksen fra Skien, jobber sine siste dager på kommunens verksted på Moheim. Fra nyttår jobber de begge sammen i det nye verkstedssamarbeidet som blir å finne på Rødmyr i Skien.

Forbereder arbeidsplassbesøk

Ivrige tillitsvalgte i Fagforbundet Porsgrunn har møtt opp på fagforeningskontoret for å hente utstyr og gaver til medlemmene før de drar ut på arbeidsplassbesøk.

Rådhuset neste!

Leder i Fagforbundet Lier, Åse Karin K. Brørvik, og Astrid Isene fra Fagforbundet Buskerud er på vei ut på arbeidsplassbesøk i Lier. – Verving av nye medlemmer har førsteprioritet, men av erfaring vet vi at alle synes det er kjekt med besøk av forbundet. – Det at vi kommer ut på arbeidsplassbesøk med noen små gaver, frukt, sjokolade med mer, er noe medlemmer og andre ansatte setter stor pris på.

Tok kjøkkenveien

Fagforbundet Trondheim og Elin Veimo fra den politiske ledelsen på besøk hos Trondheim kommunale produksjonskjøkken hvor Fagforbundet har mange medlemmer.

Vervekonkurranse!

Fagforbundet passerte nettopp 355 000 medlemmer, og målet er nå 360 000 medlemmer til landsmøtet i oktober neste år. Vi oppfordrer medlemmer og tillitsvalgte til å bli med på vervekonkurransen. De tre beste ververne får en DAB-radio. Alle ververe er i tillegg med i en ekstratrekning av to DAB-radioer.

Bruk verveknappe
Verving som er registrert fra og med 28. november er med i konkurransen. Innmelding/vervekupong kan fås hos din lokale fagforening. Tillitsvalgte kan også bruke verveknappen i tillitsvalgt-appen.

Lykke til med vervinga!

Vervekonkurranse med flotte vervepremier

DAB-radio
til de tre beste ververne.
Alle ververe er i tillegg med i ekstratrekning av to DAB-radioer.

Vi starter nå – i Fagforbundsuka i 2016.

Blir vi 360 000 medlemmer til landsmøtet?

Lykke til!

Vi trekker fem heldige vinnere på Fagforbundets landsmøte 2017

FAGFORBUNDET
www.fagforbundet.no

Takk for super verveinnsats i Fagforbundsuka!

NYHET

Vil ha en regjering som setter sykehus foran biler

– De ansatte i sykehusene må løpe fortere så regjeringa får råd til å betale budsjettforliket med Venstre og KrF. En hån mot de ansatte, sier Mette Nord.

– Sykehusene er allerede underfinansierte. Å rappe en halv milliard i siste budsjetttrunde er useriøst. Det er en hån mot de ansatte i sykehusene som allerede løper beina av seg hver dag i norske sykehus, mener Fagforbundets leder Mette Nord.

– Man får ikke bedre kvalitet ved å bruke mindre penger. Regjeringa har hele tiden signalisert at de skal satse på helse-Norge. Nå ender de opp med å ta rundt 500 millioner kroner fra sykehusene for å betale for budsjettforliket med Venstre og KrF.

– For en regjering som sier de setter eldre og helse først, må disse løftebrudene være tunge å bære, sier Mette Nord.

Trenger en ny regjering
Arbeiderpartiet foreslår i sitt alternative statsbudsjett å bruke 1,5 milliarder mer enn regjeringa på sykehus. Med budsjettforliket skiller det nå 2 milliarder kroner.

– Vi trenger en regjering som setter

mennesker foran biler og bensin. Det blir veldig tydelig at vi trenger en ny kurs og et nytt politisk flertall i Norge.

Ribber det offentlige
Fagforbundets leder er usikker på om regjeringa egentlig bryr seg så mye om de ansatte i helsesektoren.

Regjeringas politikk med momsnøytralitet i sykehusene og fritt behandlingsvalg legger opp til mer bruk av private løsninger i norsk helsevesen.

– Budsjettkuttet viser at de ikke bryr seg nevneverdig om kvaliteten i det offentlige helsevesenet. Det er fordi regjeringa i bunn og grunn mener de private kan overta, tror Mette Nord.

– Jeg frykter det betyr en ytterligere avmagring av det offentlige helsevesenet og et klassedelt helsetilbud i Norge, avslutter Fagforbundets leder Mette Nord.

NILS FREDRIK HANSEN

FOTO: KJAN LILLEHAMRE

ILLFOTO: KARI-SOFIE JENSEN

NYHET

LO-penger til arbeidslivsjournalistikk

LO har bevilget 19 millioner til Dagsavisen og Klassekampen for å styrke arbeidslivsjournalistikken.

Etter anbefaling fra LOs Medieutvalg vedtok LO-sekretariatet i november å bevilge ni millioner til Klassekampen og ti millioner til Dagsavisen.

– God journalistikk er viktigere enn noen gang for et opplyst offentlig ordskifte. LO har historisk sett spilt en viktig rolle for bredden i norske medier, som vi nå fører videre, sier LOs 2. nestleder og leder av LOs Medieutvalg Hans-Christian Gabrielsen.

LOs Medieutvalg ble satt ned i forbindelse med salg av LO/forbundenes eierandeler i Amedia. Et hovedmandat for utvalget har vært å vurdere en forsterket nyhetssatsing innen arbeidsliv og politikk samt mulige medieinvesteringer. Utvalget har stått fritt til å berøre andre mediepolitiske spørsmål. Utvalget har vært ledet av 2. nestleder i LO Hans-Christian Gabrielsen.

LOs Medieutvalg har fått en ny omfattende medievaneyundersøkelse blant 2000 yrkesaktive LO-medlemmer fra alle LOs forbund som skal brukes strategisk framover.

Barnehageseier

Ny avtale for Oslo kommunes barnehager slår fast at 25 prosent av de ansatte skal være barne- og ungdomsarbeidere eller fagarbeidere med annen relevant utdanning. Minst halvparten av personalet skal være barnehagelærere.

– Etter flere år med bråk og usikkerhet, som en følge av at forrige byråd sa opp bemanningsavtalen i flere runder, har vi nå fått på plass en avtale som skaper ro og stabilitet, sier Roger Dehlin, nestleder i Fagforbundet Oslo.

Mykje felles

I nyhetsbrevet frå Landssamanslutninga av nynorsk kommunar kan vi lese at LO og Noregs Mållag har funne tonen.

– Målrørsla og fagrørsla har mykje til felles, meiner mållagsleiar Magne Aasbrenn, som får støtte av LO-leiar Gerd Kristiansen.

LO-leiar Gerd Kristiansen opnar armene for meir nynorsk i LO-administrasjonen og ønskjer gode råd og innspel frå Noregs Mållag.

Kva skal laget heite?

Både LO og Noregs mållag har gjort vedtak på at dei ynskjer samarbeid.

Onsdag 10. november var det endeleg duka for offisiell skiping av det nye mållaget i LO sine lokale ved Youngstorget i Oslo.

I 2013 var fyrste gong LO gjorde eit vedtak om nynorsk. Kongressen slo då fast at organisasjonen vil arbeida for likestilling mellom nynorsk og bokmål i arbeidslivet og samfunnet elles.

Barnehagedagen 2017:

Vi vil leke!

I 2017 er Barnehagedagen 14. mars. Årets tema er barnehagens arbeid med lek og lekens betydning for barns vennskap. Leken og det å ha noen å leke med, er det som barn selv sier er viktigst for å trives. Slagordet er: «Vi vil leke».

Materiell og forslag til aktiviteter blir lagt ut på nett i løpet av januar:

fagforbundet.no/barnehagedagen.

Der blir det mulig å bestille gratis plakater til barnehagene.

Nytt og nyttig i nyhetsbrevet

Mellom hver papirutgave av «Oss tillitsvalgte» bringer vi nytt på nett.

Ikke alle disse sakene kommer på trykk i papirutgaven. For å holde deg oppdatert må du abonnere på nyhetsbrevet som kommer ut to ganger i løpet av en uke. Her får du nyhetsaker og tips som er nyttig for deg som tillitsvalgt. Sakene kan også være nyttige for andre – så del dem gjerne i sosiale medier.

Fagforbundet siden sist

■ Frps oppslutning blant LO-medlemmer er mer enn halvert siden partiet kom i regjering. Oktobermålinga blant LO-medlemmene ga Frp 7,7 prosent oppslutning.

■ Fagforbundets tillitsvalgte i Arendal kommune, Sølvi Christensen, liker dårlig Høyre og FrPs forslag om å sette vaskeri- og oppmålingstjenestene i kommunen ut på konkurranse.

■ Mer enn 400 personer deltok i markeringen for at Granheim Lungesykehus i Follebu skal bestå. Helge Galterud, leder i Fagforbundet Lillehammer og Fagforbundets fylkesleder i Oppland, Svein Morten Voldsrud deltok.

■ Hamar bispedømme fikk Fagforbundet Hedmarks likestillingspris. Fagforbundet deler hvert år ut prisen til en person, organisasjon, institusjon eller bedrift.

■ Omfanget av enkeltmannsforetak og midlertidige stillinger i privat kommersielt barnevern gir grunn til uro, mener tillitsvalgt Solveig Gangås, og får full støtte fra fagforeningskollega Børre Svendsen, regiontillitsvalgt for Fagforbundet i Bufetat Region Midt.

■ Hvorfor skal private selskap drifte en tjeneste i offentlige skolebygg? Vi mistenker FrP for å være på desperat leting etter nye velferdsområder som de tror kan egne seg for kommersiell virksomhet, sier Odd Haldgeir Larsen, AU.

■ Det må gjennomføres ny folkeavstemning om kommunesammenslåing i Steigen. Det mener Rigmor Hansen, Åge Bergquist og Tore Jakobsen, leder i Fagforbundet i henholdsvis Steigen, Bodø og Nordland.

■ Alle tre fagforeningene i Eidsvoll kommune stiller seg bak kravet om flere ansatte i de kommunale barnehagene: Ragnhild Oppegaard, Fagforbundet, Per-Arne Walum, Delta og Marianne Braaten, Utdanningsforbundet.

■ Trondheim kommune skal boikotte alle varer og tjenester som Israel produserer på okkupert palestinsk område. Samtidig oppfordrer bystyret alle innbyggerne i Trondheim til å gjøre det samme.

■ Fagforbundet Malvik og Ap har inngått en skriftlig avtale. I avtalen heter det at Ap og Fagforbundet har felles ideologi, verdier og grunnsyn. De er enige om en sterk offentlig sektor for å sikre rettferdig fordeling og likebehandling. Det er kommunesektoren som skal danne grunnlaget for utvikling av velferden.

■ Fagforbundet har nå 355 279 medlemmer, herav 220 946 yrkesaktive. Det er en økning på 1084 – og en økning på 454 yrkesaktive medlemmer siste måned.

oss faglig kokebok

Hverdagsverving er hardt arbeid

Fagforbundet er stort, med mange medlemmer og dyktige tillitsvalgte. Fagforbundet er med i folks hverdag og gjør en forskjell.

Fagforbundsukene er høydepunkter for verving og besøk på arbeidsplasser og i fagforeninger. Men det er det god fagforeningsarbeidet og hverdagsvervinga vi gjør hele året som gjelder.

Sammen har vi makt

Fagforbundet trenger mange medlemmer for å beholde forhandlingsstyrke, påvirkningskraft og økonomi til å bygge kompetanse og for å kunne stå imot konkurranseutsetting, sentralisering og salg og deregulering av velferdsstaten vår. Flere medlemmer betyr rett og slett mer makt bak kravet om et anstendig arbeidsliv.

Bruk konkrete eksempler

Som tillitsvalgt i Fagforbundet kjenner du arbeidsplassen din, lokalsamfunnet

ditt og kommunen du bor i. Det er viktig for medlemmene og potensielle medlemmer at Fagforbundet sin politikk blir knytta til de nære ting. Det gjelder lokale forhandlinger, salg av barnehager, kutt i budsjetter og anbudsutsetting. Fagforbundet har som motto å være synlig, nær og stolt. Det er alles ansvar at vi er det ute blant medlemmene.

Viktig vervesjekk

Vervesjekken har ja/nei spørsmål. Svarer dere ja på et spørsmål, må dere også si hva dere gjør og vurdere om det er tilstrekkelig. Svarer dere nei, må dere vedta konkret hvordan dere skal bli bedre.

Synlig?

- Er det synlig informasjon om Fagforbundet og hvem den lokale tillitsvalgte er på alle arbeidststeder?
- Har vi oversikt over tjenestesteder og tariffområder?
- Er det rutiner for rask oppfølging av nyansatte innenfor alle tariffområder?
- Har vi egen sak på alle styremøter om medlemskap og medlemsutvikling?

Stolt?

- Har alle tillitsvalgte og kontaktpersoner nok kunnskap og trygghet til å være stolte representanter for Fagforbundet?

- Tør fagforeninga og alle i Fagforbundet å skryte av oss selv?
- Forteller vi de gode historiene om lokale saker og seire?

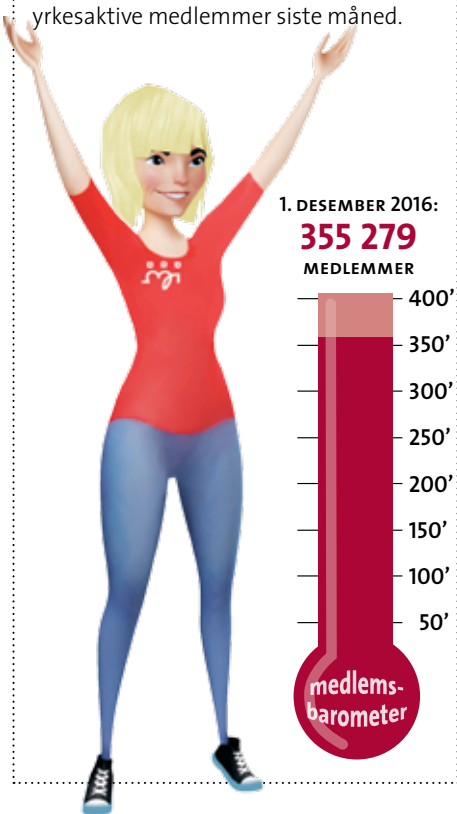
Nær?

- Har vi tillitsvalgte (kontaktpersoner) på alle arbeidsplasser i alle tariffområder?
- Har vi gode nok rutiner for oppsøkende virksomhet på arbeidsplassene?
- Har vi gode informasjonskanaler om fagforeninga og hva vi jobber med?
- Har vi rutiner for å ta personlig kontakt med medlemmer som melder seg ut?

Store utfordringer

Samfunn og arbeidsliv forandrer seg og Fagforbundet vet at det fortsatt er behov for sterke fagforeninger som sikrer folk flest et godt arbeidsliv og en trygg hverdag. I 2017 har vi LO-kongress, stortingsvalg og eget landsmøte. Det betyr travle tider for alle i organisasjonen. Likevel må vi aldri slutte å verve, å spørre nye kolleger og uorganiserte om å bli med i Fagforbundet. Ledelsen har derfor lansert en vervekonkurranse der det er opp til dere om vi kanskje blir 360 000 medlemmer fram til landsmøtet i 2017.

RANDI TEVIK

UTGIVER: Fagforbundet
OSS PÅ NETT: oss.fagforbundet.no
ANSVARLIG REDAKTØR: tone.zander@fagforbundet.no
FAGREDAKTØR: kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no
I REDAKSJONEN: randi.tevik@fagforbundet.no
marianne.billing@fagforbundet.no
ellisiv.solskinnsbakk@fagforbundet.no

kjetil.vevle@fagforbundet.no
geirmund.jor@fagforbundet.no
LAYOUT: berit.paulsen@fagforbundet.no
REDAKSJONEN AVSLUTTET: 9. desember 2016
OPPLAG: 20 000
TRYKK: Aktietrykkeriet
ISSN: 1891-2184

min hverdag
oss@fagforbundet.no

Pioner på hjul: Aisha Ali Mohammed har alltid drømt om å bli bussjåfør. I Norge fikk hun drømmen oppfylt, hun er Oslos første kvinnelige somaliske bussjåfør.

FOTO: ØYVIND AUKRUST, LO-MEDIA

Aisha Ali Mohammed

– Jeg har alltid drømt om å bli bussjåfør. Men det var litt vanskelig, for det krevde økonomi til å ta lappen. Men da jeg flyttet til foreldrene mine fordi moren min trengte hjelp, kunne jeg spare penger. Det tok et år, forteller Aisha.

Klarte det!

At Aisha fikk det til er kanskje ikke så overraskende for dem som kjenner henne. Den driftige 33 år gamle trebarnsmoren fra Mogadishu er et arbeidsjern av de sjeldne. Hun har både hatt tre jobber på en gang, og pendlet Oslo - Senja for å jobbe som flyktningkonsulent.

– Jeg kom til Norge som asylsøker sammen med mor og to yngre brødre i 2002. Da var jeg 19 år og gravid med eldstesønnen. Jeg måtte ha tre jobber for å tjene nok til å få familiegjenforening med mannen min, som var sendt til Italia fordi fingeravtrykkene hans ble registrert der, forteller Aisha.

Første stoppested i Norge var Fauske i Nordland. Aisha tok imot alle tilbud hun kunne få, og benyttet seg av voksenopplæring og introduksjonsprogram.

– Jeg har engasjert meg og jobbet hardt, spesielt med språk. Det hjelper ikke om du kan engelsk, du må kunne norsk. Det er det viktigste for å komme i jobb og være integrert, sier Aisha.

Mange jobber

Sin aller første jobb fikk hun gjennom flyktningkonsulent. Deretter ble det jobb som morsmålsassistent i barnehage, med renhold, som tolk og i hjemmetjenesten. Men Aisha fikk ikke fast jobb, derfor satte hun seg på skolebenken. Grunnskolen ble unnagjort på ett år.

– Når man ikke har fast jobb er det bedre å studere. Det var hardt, men det gikk bra. Framtiden vet du. Man må tenke på den. Jeg er ikke en sånn type som liker å sitte hjemme. Jeg vil være selvstendig.

Ut å jobbe

Aisha har vært alene om omsorgen for de tre barna siden 2007. Hun mener det er veldig viktig at somaliske kvinner kommer seg ut i arbeidslivet slik at de ikke blir avhengige av ektemannen. Etter å ha

tatt busslappen søkte hun på mer enn 30 jobber.

– Jeg fikk bare ett svar, men de ville ikke ha meg siden jeg bruker hijab, forteller Aisha.

Til slutt gikk hun til Norgesbuss i Oslo for å spørre etter jobb. Hun møtte tilfeldigvis sjefen på utsiden. Og uten at hun egentlig merket det hadde hun gjennomført et jobbintervju, fikk ta en kjøretest og fikk jobb på dagen.

Ikke alltid enkelt

Og selv om Aisha elsker å kjøre buss har det ikke vært bare enkelt.

– Somaliere kjefter på meg for at jeg bruker bukser, og mener jeg burde være hjemme med barna. Og noen nordmenn ser bare hijaben. De tror jeg er muslimsk ekstremist, sier Aisha, og rister på hodet.

Hun kommer aldri til å be sin datter bruke hijab, og barna hennes skal få bli det de har lyst til. Den tøffe alenemoren kan glede seg over at hun har vært til stor inspirasjon for andre. Flere somaliske kvinner er nå i gang med å ta busslappen.

– Jeg er stolt over at jeg var den første.

Nå tror jeg det kommer til å bli langt flere.

Aisha Ali Mohammed er medlem av Fagforbundet. Hun mener det er veldig viktig å være organisert.

– Jeg har alltid vært fagorganisert når jeg har hatt jobb. Når man er medlem av en organisasjon så har man støtte. Jeg regner med å få vanskeligheter i dette yrket fordi det er et mannsyrke og fordi det krasjer med kulturen min. Da er det veldig trygt å vite at man har et forbund i ryggen, sier Aisha.

MARIANNE BILLING

oss redaksjonen

oss@fagforbundet.no

Send oss en e-post, si din mening og kom med tips!

oss nytt om navn | oss@fagforbundet.no

Fagforbundet Hole: **HANNE HUNGERHOLDT HATLELID** er ny plassstillitsvalgt og jobber på kontoret ved Vik skole.

Fagforbundet Oslo har fått ny sekretær: **LASSE SKURTVEIT**.

Fagforbundet Drammen har fått ny hovedtillitsvalgt som heter Eivind Småge, og vil ha arbeidsfeltet KS-området.

STEINAR OTTESEN, er ny informasjonskonsulent i Fagforbundet Oslo, etter Andreas Olsen. Olsen er nå rådgiver i samfunnsenheten i Fagforbundet sentralt. **LINDA HALVORSEN** er ny kontorleder i Fagforbundet Oslo.

Fagforbundet Radøy har valgt **ROSALIND G. INSTEBØ** som ny hovedtillitsvalgt. Hun tiltrer sitt nye verv 1. januar 2017

Fagforbundet teoLOgene fikk i oktober nye hovedtillitsvalgte i både Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmer. Det er henholdsvis Gjøa Kristine Aanderaa og Stig Kaarstad.

AUDUN

HAAKONSEN er ansatt som spesialkonsulent i Fagforbundets økonomiavdeling. Han skal bistå med oppfølging av internkontroll og saksbehandling innenfor økonomiområdet, rutineutvikling i økonomiavdelingen og mot medlemsregisteret.

BRITT INGER MYHR ble gjenvalgt hovedtillitsvalgt i Masfjorden kommune.

FREDRIK LYGRE fra Fagforbundet Bergenhus er valgt som nestleder i Konsern i Bergen kommune.

OTTAR STRAND er ny hovedtillitsvalgt i Fagforbundet Nidaros bispedømme.

KATHRINE KLEVELAND (Sp) er attvalt som leiar i Nei til EU. **ROGER HEIMLI** frå AU i Fagforbundet sit og i leiinga.

KETIL SIVERTSEN er valgt som hovedtillitsvalgt for Trondheim Brannkorps Forening.

HANS-CHRISTIAN GABRIELSEN har bekreftet at han er kandidat til å ta over som LO-leder.

